

Motion: Visionsarbete för Vilhelmina Övre Allmänningsskog

Med sina 55 896 ha och närmare tusen delägare (personer som äger del i någon av de 394 delägarfastigheterna) utgör VÖA en betydande resurs i Vilhelmina.

Taxeringsvärdet uppgår till närmare 372 miljoner kronor (2014 års siffror).

På de 39 156 ha som är produktiv skogsmark (inkl. Söråsele o Småholmarna) finns ett virkesförråd på c:a 2 700 000 m³sk. Tillväxten är c:a 70 000 m³sk/år, medan virkesuttaget för närvaran de är c:a 25000 m³fub/år, vilket innebär att virkesförrådet ökar hela tiden. Även om skogsbruket är kärnverksamheten och den historiskt och idag viktigaste inkomstkällan, så finns det många andra värden. En del av dessa värden kan omsättas i pengar som t ex arrendeinkomster/ballast försäljning medan andra är nyttigheter (bär, svamp, vandring) är fria att nyttja av alla, delägare, Ortsbor och tillfälliga besökare. För delägarna har verksamheten gett en kontantutdelning på i genomsnitt 1338 kr/skäl omräknat i 2012 års penningvärde. 2/3 av delägarfastigheterna har som mest 3 skäl.

Min fråga till stämman är nu – vad vill vi som delägare med denna resurs och hur kan vi som delägare utveckla den så att vi med stolthet kan överlämna den till nästa generation?

Jag förväntar mig inte något snabbt och samstämmigt svar på den frågan – då det är uppenbart att det finns många olika uppfattningar – men jag hoppas att stämman är beredd ta beslut om att påbörja ett arbete med att ta fram en vision byggd på ökad kunskap och delaktighet bland delägarna.

Konkret skulle det kunna innebära att:

- A) Vårstämman tillsätter en arbetsgrupp som tar fram en projektplan inklusive ansökan om medel för att genomföra "visionsarbetet" med hjälp av studie-cirklar eller någon annan lämplig metod för systematisk kunskapsuppbyggnad och engagemang bland delägarna. I arbetet ingår även att identifiera frågeställningar och problemområden (se bilaga 1) som bör ingå i visionsarbetet, samt att undersöka möjligheter till bidrag för att utveckla "studie-cirkel" materialet. Arbetsgruppen presenterar projektplan på höststämman.
- B) Höststämman diskuterar projektplanen och beslutar om att gå vidare med en ansökan om medel för att ta fram "cirkel-material" inklusive en resurs-pool av experter för respektive frågeställning.
- C) Intresserade delägare inbjuds/samlas för att i studiecirklar eller någon annan form som är lämplig och effektiv för lära sig mer om allmänningsskogen och samtidigt diskutera och formulera långsiktiga mål (vision) liksom förslag på konkreta och mer näraliggande åtgärder.
- D) "Studiecirkelarna" dokumenterar och rapporterar till arbetsgruppen och styrelsen som med detta som underlag utarbetar ett förslag till vision och handlingsplan.
- E) Förslag till vision och handlingsplan presenteras för stämman för vidare diskussion och eventuell beslut.

Detta skulle troligtvis skapa ett större intresse av delägarna för bygden och allmänningen. Våra barn och barnbarn skulle troligtvis även få en möjlighet och vilja att verka och stanna kvar i området.

Vilhelmina den 16-04-25

Greger Olofsson

Bilaga 1

Av förslagställaren identifierade områden som är angelägna att lära mer om, diskutera, förankra eller förkasta inför det fortsatta visionsarbetet.

1. Orsaken till bildandet av allmännings- och besparingsskogarna under 1861 -1918, med fokus på VöA?
2. Hur har förutsättningarna ändrats för att leva och verka i bygden och vilken roll kan VöA spela det sammanhanget? Vem försvarar våra rättigheter som markägare (ny byggare) i området?
3. Hur kan Vilhelmina övre Allmänning bli stark resurs i bygden?
 - vad kan vi tjäna pengar på; skogen, ballast, arrenden, bär, svamp etc?
 - vilka förväntningar på driften, avkastning kan vi ställa på en resurs och en organisation i den storlek som VöA?
 - vilken kompetenser/kunskaper behöver för att vi ska kunna bli en stark resurs?
 - hur kan man skapa fler arbetstillfällen i bygden?
4. Är lagar och reglementen uppdaterade och följer de varandra?
 - Vilken princip för rättigheterna till jakt och fiske ska tillämpas; en rättighet per fastighet, eller skall samtliga delägare till delägarfastigheten ha en rättighet?
 - Är det möjligt och önskvärt att ändra reglerna för utdelning, från kontantutdelning till mer av den modell som tillämpas i exv Älvdalen?
5. Är det juridiskt möjligt att upplösa VöA och vad skulle det i så fall få för konsekvens allmänningarna och är det juridiskt möjligt?